ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2002

Vyhlásené: 14.06.2002 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

281

ZÁKON

zo 16. mája 2002

o prídavku na dieťa a o príspevku k prídavku na dieťa

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

§ 1
Úvodné ustanovenia

(1) Tento zákon upravuje poskytovanie prídavku na dieťa (ďalej len „prídavok") a poskytovanie príspevku k prídavku na dieťa (ďalej len „príspevok").

(2) Prídavok a príspevok sú štátne sociálne dávky, ktorými štát prispieva na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa.

PRVÁ ČASŤ
PRÍDAVOK

§ 2
Oprávnená osoba

(1) Oprávnená osoba na uplatnenie nároku na prídavok je

a) rodič nezaopatreného dieťaťa,

b) osoba, ktorej je nezaopatrené dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu,[1])

c) plnoleté[2]) nezaopatrené dieťa, ak niet osoby uvedenej v písmene a) alebo ak toto dieťa má upravenú vyživovaciu povinnosť od rodičov,

d) plnoleté nezaopatrené dieťa, ktoré uzavrelo manželstvo alebo ktorého manželstvo zaniklo.

(2) Ak je viac oprávnených osôb, ktoré spĺňajú podmienky nároku na prídavok podľa tohto zákona, prídavok patrí len jednej z nich.

§ 3
Nárok na prídavok

(1) Podmienky nároku na prídavok sú:

a) starostlivosť oprávnenej osoby o nezaopatrené dieťa, ak ide o oprávnenú osobu uvedenú v § 2 ods. 1 písm. a) a b),

b) trvalý pobyt[3]) alebo prechodný pobyt[4]) oprávnenej osoby na území Slovenskej republiky,

c) trvalý pobyt[3]) alebo prechodný pobyt[4]) nezaopatreného dieťaťa na území Slovenskej republiky.

(2) Nárok na prídavok nevzniká, ak sa nezaopatrenému dieťaťu poskytuje starostlivosť v zariadení[5]) a dôvodom takejto starostlivosti je výkon ústavnej výchovy na základe právoplatného rozhodnutia súdu[6]) alebo výkon ochrannej výchovy na základe právoplatného rozhodnutia súdu.

§ 4
Nezaopatrené dieťa

(1) Nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona je dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky,[7]) najdlhšie do dovŕšenia 25 rokov veku, ak sa

a) sústavne pripravuje na povolanie štúdiom alebo

b) nemôže sústavne pripravovať na povolanie štúdiom alebo vykonávať zárobkovú činnosť pre chorobu alebo úraz.

(2) Nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona je aj dieťa, najdlhšie do dovŕšenia plnoletosti,[2]) ktoré

a) je neschopné sa sústavne pripravovať na povolanie štúdiom a vykonávať zárobkovú činnosť pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav,

b) po skončení povinnej školskej dochádzky sa sústavne nepripravuje na povolanie štúdiom, nie je v evidencii nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie a nevykonáva zárobkovú činnosť.

(3) Nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona nie je dieťa, ktorému vznikol nárok na invalidný dôchodok alebo ktorému bol priznaný sociálny dôchodok, dieťa, ktorého štúdium podľa študijného programu presahuje jeho štandardnú dĺžku,[8]) a dieťa, ktoré získalo vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a bol mu priznaný akademický titul.[9])

(4) Zárobková činnosť podľa tohto zákona je činnosť, ktorá zakladá nárok na príjem zdaňovaný podľa osobitného predpisu.[10])

§ 5
Sústavná príprava dieťaťa na povolanie

(1) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa tohto zákona je štúdium

a) na strednej škole[11]) okrem štúdia popri zamestnaní, kombinovaného štúdia a štúdia jednotlivých vyučovacích predmetov,

b) na vysokej škole[12]) okrem externého štúdia.

(2) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa tohto zákona nie je štúdium podľa odseku 1 počas výkonu základnej služby alebo náhradnej služby v ozbrojených silách[13]) alebo prípravnej služby alebo počas trvania služobného pomeru príslušníkov ozbrojených síl a zborov.

(3) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa odseku 1 písm. a) sa začína najskôr od začiatku školského roka prvého ročníka strednej školy. Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa odseku 1 písm. b) sa študentovi vysokej školy začína dňom zápisu na vysokoškolské štúdium prvého stupňa alebo na vysokoškolské štúdium druhého stupňa a trvá do skončenia štúdia.[14])

(4) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa tohto zákona je aj obdobie

a) bezprostredne nadväzujúce na skončenie štúdia na strednej škole, najdlhšie do konca školského roka, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole,

b) od konca školského roka, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole, do zápisu na vysokú školu vykonaného najneskôr v októbri bežného roka, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole,

c) po skončení posledného ročníka strednej školy do vykonania skúšky podľa osobitného predpisu,[15]) najdlhšie do konca školského roka, v ktorom malo byť štúdium skončené.[16])

(5) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa tohto zákona je aj

a) iné štúdium alebo výučba, ak sú svojím rozsahom a úrovňou podľa rozhodnutia Ministerstva školstva Slovenskej republiky postavené na úroveň štúdia na školách uvedených v odseku 1,

b) opakované ročníky štúdia.

(6) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie podľa tohto zákona nie je obdobie

a) uvedené v odseku 4 písm. a) alebo jeho časť, ak dieťa v tomto období vykonáva zárobkovú činnosť s výnimkou príležitostného zamestnania[17]) alebo bolo zaradené do evidencie nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie,

b) v ktorom sa štúdium prerušilo.

Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa

§ 6

(1) Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa je choroba a stav uvedené v prílohe, ktoré podľa poznatkov lekárskej vedy trvajú viac ako dvanásť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov alebo je predpoklad, že budú trvať viac ako dvanásť po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov, a vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa prílohy.

(2) Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa je aj choroba a stav vyžadujúce osobitnú starostlivosť podľa odseku 1, ak choroba a stav vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť.

§ 7

(1) Príslušný orgán na rozhodovanie o dlhodobo nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa je okresný úrad.

(2) Okresný úrad rozhoduje o dlhodobo nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa na základe písomnej žiadosti oprávnenej osoby.

(3) Okresný úrad opätovne rozhoduje o dlhodobo nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa podľa potreby, vždy však v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po uplynutí dvanástich kalendárnych mesiacov od právoplatnosti prvého rozhodnutia o dlhodobo nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa; okrem toho v treťom roku veku dieťaťa, v šiestom roku veku dieťaťa a po skončení povinnej školskej dochádzky dieťaťa, ak od právoplatnosti posledného rozhodnutia o dlhodobo nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa uplynulo viac ako dvanásť mesiacov.

(4) Pri rozhodovaní o dlhodobo nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa sa postupuje podľa všeobecných predpisov o správnom konaní.[18])

§ 8
Výška prídavku

(1) Prídavok je

a) 480 Sk mesačne, ak ide o dieťa do 6 rokov veku,

b) 590 Sk mesačne, ak ide o dieťa od 6 rokov veku do 15 rokov veku,

c) 620 Sk mesačne, ak ide o dieťa od 15 rokov veku.

(2) Ak sa nezaopatrené dieťa po skončení povinnej školskej dochádzky sústavne pripravuje na povolanie štúdiom na strednej škole, suma podľa odseku 1 písm. c) sa zvyšuje

a) o 200 Sk mesačne v školskom roku za september až jún, ak príjem oprávnenej osoby, ktorá spĺňa podmienky nároku na prídavok, a príjem spoločne posudzovaných osôb podľa § 13 neprevyšuje 2,1-násobku súčtu súm pripadajúcich na spoločne posudzované osoby podľa osobitného predpisu,

b) o 400 Sk mesačne v školskom roku za september až jún, ak príjem oprávnenej osoby, ktorá spĺňa podmienky nároku na prídavok, a príjem spoločne posudzovaných osôb podľa § 13 neprevyšuje 1,37-násobku súčtu súm pripadajúcich na spoločne posudzované osoby podľa osobitného predpisu.

(3) Sumy podľa odsekov 1 a 2 ustanoví opatrenie, ktoré vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo") k 1. septembru kalendárneho roka tak, že sa tieto sumy vynásobia koeficientom, ktorým sa upravili sumy životného minima podľa osobitného predpisu.[19]) Upravené sumy sa zaokrúhlia na desaťkoruny nadol. Opatrenie sa vyhlási uverejnením jeho úplného znenia.[20])

DRUHÁ ČASŤ
PRÍSPEVOK

§ 9
Nárok na príspevok

(1) Nárok na príspevok má oprávnená osoba, ktorá spĺňa podmienky nároku na prídavok podľa § 3 a ak jej príjem a príjem s ňou spoločne posudzovaných osôb podľa § 13 za rozhodujúce obdobie neprevyšuje 1,37-násobku súčtu súm pripadajúcich na spoločne posudzované osoby podľa osobitného predpisu,[21]) ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Nárok na príspevok nevzniká, ak spoločne posudzovaná osoba okrem nezaopatreného dieťaťa v kalendárnom roku, za ktorý sa zisťuje príjem, nevykonávala zárobkovú činnosť viac ako tri po sebe nasledujúce mesiace a nebola v tomto čase zaradená do evidencie nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie. To neplatí, ak spoločne posudzovaná osoba v tomto období

a) poberala starobný dôchodok alebo dosiahla vek potrebný na vznik nároku na starobný dôchodok,[22]) poberala výsluhový dôchodok,[23]) dôchodok za výsluhu rokov, invalidný dôchodok, invalidný výsluhový dôchodok[23]) alebo bola invalidná a nevznikol jej nárok na invalidný dôchodok,

b) osobne a riadne sa starala

   1. o nezaopatrené dieťa do desiatich rokov jeho veku,

   2. o nezaopatrené dieťa, ktoré má dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav podľa § 6, ak sa mu neposkytovala starostlivosť v zariadení sociálnych služieb celoročne alebo ak nebolo umiestnené v inom zariadení s celoročným pobytom alebo nepretržitým pobytom, alebo

3. o plnoletú blízku osobu, ktorá je prevažne alebo úplne bezvládna, ak nebola umiestnená v zariadení sociálnych služieb a ak spoločne posudzovaná osoba v tomto období poberala príspevok pri starostlivosti o blízku osobu,

c) bola nezaopatrené dieťa alebo sa sústavne pripravovala na povolanie štúdiom,

d) vykonávala základnú službu alebo náhradnú službu v ozbrojených silách[24]) alebo civilnú službu,[25])

e) bola vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody,

f) bola hospitalizovaná v zdravotníckom zariadení pre chorobu alebo úraz najmenej sedem po sebe nasledujúcich dní,

g) poberala nemocenské alebo peňažnú pomoc v materstve po skončení zamestnania,

h) bola nezvestná a bolo po nej vyhlásené pátranie,[26])

i) poberala peňažný príspevok za opatrovanie[27]) alebo

j) študovala v štúdiu popri zamestnaní, v kombinovanom štúdiu a v štúdiu jednotlivých vyučovacích predmetov na strednej škole alebo v externom štúdiu na vysokej škole.

(3) Oprávnená osoba, ktorá si uplatňuje nárok na príspevok, je povinná preukázať skutočnosti uvedené v odseku 2.

(4) Ak je v okruhu spoločne posudzovaných osôb podľa § 13 viac nezaopatrených detí uvedených v odseku 2 písm. b) v prvom bode alebo v druhom bode, osobná a riadna starostlivosť sa zohľadní len jednej spoločne posudzovanej osobe.

(5) Ak je v okruhu spoločne posudzovaných osôb nezaopatrené dieťa, ktoré má dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav podľa § 6, zvyšuje sa násobok súčtu súm podľa odseku 1 o výšku sumy podľa veku dieťaťa ustanovenej osobitným predpisom.[28])

(6) Ak je aspoň voči jednému nezaopatrenému dieťaťu v okruhu spoločne posudzovaných osôb podľa § 13 ods. 2 písm. d) upravená vyživovacia povinnosť rodiča, ktorý nie je manželom oprávnenej osoby, alebo ak tomuto dieťaťu vznikol nárok na sirotský dôchodok alebo sirotský výsluhový dôchodok, zvyšuje sa násobok súčtu súm podľa odseku 1 o výšku sumy ustanovenej osobitným predpisom.[29])

§ 10
Výška príspevku

(1) Príspevok je

a) 200 Sk mesačne, ak ide o dieťa do 6 rokov veku,

b) 240 Sk mesačne, ak ide o dieťa od 6 rokov veku do 15 rokov veku,

c) 270 Sk mesačne, ak ide o dieťa od 15 rokov veku.

(2) Sumy podľa odseku 1 ustanoví opatrenie, ktoré vydá ministerstvo k 1. septembru kalendárneho roka spôsobom ustanoveným v § 8 ods. 3. Opatrenie sa vyhlási uverejnením jeho úplného znenia.[20])

Príjem a spôsob zisťovania príjmu

§ 11

(1) Za príjem podľa tohto zákona sa považujú príjmy fyzických osôb podľa osobitného predpisu[30]) po odpočítaní

a) povinného poistného na zdravotné poistenie, poistného na nemocenské poistenie a dôchodkové zabezpečenie a príspevku na poistenie v nezamestnanosti,

b) príspevku na doplnkové dôchodkové poistenie[31]) do výšky podľa osobitného predpisu,[32])

c) dane z príjmov fyzických osôb alebo preddavku na daň,

d) ďalších výdavkov vynaložených na dosiahnutie, zabezpečenie a na udržanie príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu.[33])

(2) Z príjmov fyzických osôb, ktoré sú oslobodené od dane z príjmov fyzických osôb podľa osobitného predpisu,[34]) za príjem podľa tohto zákona sa ďalej považuje

a) príjem poskytovaný ako dávka

1. nemocenského poistenia,

2. nemocenského zabezpečenia,[35])

3. dôchodkového zabezpečenia okrem zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť,

4. výsluhového zabezpečenia[35]) okrem odchodného a úmrtného,

b) podpora v nezamestnanosti,

c) príjem prijatý v rámci plnenia vyživovacej povinnosti podľa osobitného predpisu,[36])

d) opakované štátne sociálne dávky upravené osobitnými predpismi[37]) okrem odmeny pestúna, prídavku a príspevku podľa tohto zákona,

e) plnenia poskytované v cudzej mene vojakom ozbrojených síl, ktorí sú vyslaní mimo územia Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,[38]) a plnenia poskytované v cudzej mene zamestnancom plniacim úlohy mimo územia Slovenskej republiky v rámci mierových síl Organizácie Spojených národov a vojenských misií medzinárodných organizácií,[39])

f) časť platu v peňažných prostriedkoch v cudzej mene zamestnancov zahraničnej služby,

g) peňažný príspevok za opatrovanie.[27])

(3) V prípade straty[40]) sa zohľadňuje len strata, ktorá vznikla v kalendárnom roku, za ktorý sa príjem zisťuje.

(4) Za príjem podľa tohto zákona sa považuje aj príjem plynúci zo zdrojov v zahraničí, ktorý má obdobný účel ako príjem uvedený v odseku 2 písm. a) v prvom bode a v treťom bode a v písmenách b) až d) alebo obdobný účel ako prídavok a príspevok.

(5) Za príjem podľa tohto zákona sa nepovažuje

a) mesačná odmena žiaka stredného odborného učilišťa, špeciálneho stredného odborného učilišťa, odborného učilišťa a učilišťa poskytovaná podľa osobitného predpisu,[41])

b) príjem nezaopatreného dieťaťa zo zárobkovej činnosti.

(6) Od príjmu uvedeného v odsekoch 1, 2 a 4 sa odpočíta

a) výživné a príspevok na výživu platené iným osobám, voči ktorým má spoločne posudzovaná osoba upravenú vyživovaciu povinnosť,[36]) alebo platené výživné, ktoré prešlo na štát,[42])

b) úhrada alebo časť úhrady za starostlivosť poskytovanú nezaopatrenému dieťaťu v zariadení,[5]) ak je dôvodom takejto starostlivosti výkon ústavnej výchovy na základe právoplatného rozhodnutia súdu alebo výkon ochrannej výchovy na základe právoplatného rozhodnutia súdu, ktorú platí spoločne posudzovaná osoba za nezaopatrené dieťa, voči ktorému má vyživovaciu povinnosť; to platí aj vtedy, ak ide o úhradu alebo časť úhrady za starostlivosť poskytovanú v zariadení sociálnych služieb celoročne, ktorú platí spoločne posudzovaná osoba za inú osobu ako dieťa, voči ktorej má vyživovaciu povinnosť.

(7) Príjem v cudzej mene sa prepočítava na slovenskú korunu podľa kurzu vyhláseného Národnou bankou Slovenska posledný deň v jednotlivých mesiacoch kalendárneho roka, za ktorý sa zisťuje príjem, alebo priemerom týchto kurzov v mesiacoch, v ktorých spoločne posudzovaná osoba mala príjem v cudzej mene.

§ 12

(1) Rozhodujúce obdobie, za ktoré sa zisťuje príjem na posúdenie nároku na príspevok, je kalendárny rok, ktorý predchádza obdobiu, na ktoré sa posudzuje nárok na príspevok. Tento príjem sa zisťuje vždy v septembri kalendárneho roka a platí pri posudzovaní nároku na príspevok až do konca augusta nasledujúceho kalendárneho roka.

(2) Ak spoločne posudzovaná osoba v rozhodujúcom období podľa odseku 1 vykonávala činnosť, za ktorú mala príjem zdaňovaný osobitným spôsobom podľa osobitného predpisu,[43]) za jej príjem za rozhodujúce obdobie sa považuje suma, ktorá sa rovná 12-násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu podľa osobitného predpisu[44]) platnej v rozhodujúcom období v decembri.

(3) Príjem na posúdenie nároku na príspevok sa vypočíta ako jedna dvanástina príjmu spoločne posudzovaných osôb v rozhodujúcom období. Takto vypočítaný príjem sa zaokrúhľuje na desaťkoruny nadol.

§ 13
Okruh spoločne posudzovaných osôb na účely zisťovania príjmu

(1) Spoločne posudzované osoby podľa tohto zákona sú fyzické osoby uvedené v § 2 ods. 1 písm. a) a d) a ďalšie fyzické osoby uvedené v odsekoch 2, 4 a 5.

(2) Ak oprávnená osoba je rodič nezaopatreného dieťaťa, spoločne s ňou sa posudzuje

a) druhý rodič, ktorý je jej manžel, a ich nezaopatrené deti, ktoré sú v ich starostlivosti,

b) jej manžel, ktorý nie je rodič nezaopatreného dieťaťa, ak má rovnaký trvalý pobyt alebo prechodný pobyt s oprávnenou osobou, a ich nezaopatrené deti, ktoré sú v ich starostlivosti,

c) druhý rodič, ktorý nie je jej manžel, a ich spoločné nezaopatrené deti, ktoré sú v ich starostlivosti,

d) nezaopatrené deti, ktoré sú v jej starostlivosti.

(3) Ak oprávnená osoba je osoba uvedená v § 2 ods. 1 písm. b) alebo plnoleté nezaopatrené dieťa uvedené v § 2 ods. 1 písm. c), zohľadňuje sa pri nároku na príspevok len príjem nezaopatreného dieťaťa.

(4) Ak oprávnená osoba je plnoleté nezaopatrené dieťa podľa § 2 ods. 1 písm. d), ktoré uzavrelo manželstvo, spoločne s ňou sa posudzuje jej manžel a ich spoločné nezaopatrené deti, ktoré sú v ich starostlivosti.

(5) Ak oprávnená osoba je plnoleté nezaopatrené dieťa podľa § 2 ods. 1 písm. d), ktorého manželstvo zaniklo, spoločne s ňou sa posudzuje jej nezaopatrené dieťa, ktoré je v jej starostlivosti.

(6) Ak oprávnená osoba je rodič nezaopatreného dieťaťa, spoločne s ňou sa neposudzuje

a) rodič, ktorému je voči nezaopatrenému dieťaťu uvedenému v odseku 2 písm. a) a c) upravená vyživovacia povinnosť;[45]) to neplatí, ak je vyživovacia povinnosť tohto rodiča upravená len voči niektorému z jeho nezaopatrených detí, ktoré sú v okruhu spoločne posudzovaných osôb,

b) manžel rodiča nezaopatreného dieťaťa, ktorému je voči rodičovi nezaopatreného dieťaťa upravená vyživovacia povinnosť,[46])

c) nezaopatrené dieťa, ktoré nespĺňa podmienky nároku na prídavok podľa § 3 ods. 1 písm. c) alebo ktorému nevzniká nárok na prídavok podľa § 3 ods. 2,

d) rodič nezaopatreného dieťaťa alebo manžel rodiča nezaopatreného dieťaťa, ktorý je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody,

e) rodič nezaopatreného dieťaťa alebo manžel rodiča nezaopatreného dieťaťa, ktorý je nezvestný a je po ňom vyhlásené pátranie,

f) rodič nezaopatreného dieťaťa alebo manžel rodiča nezaopatreného dieťaťa, ktorý vykonáva základnú službu alebo náhradnú službu v ozbrojených silách[24]) alebo civilnú službu.[25])

(7) Ak oprávnená osoba je plnoleté nezaopatrené dieťa, ktoré uzavrelo manželstvo, spoločne s ňou sa neposudzuje jej manžel,

a) ktorému je upravená vyživovacia povinnosť voči oprávnenej osobe,

b) ktorý je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody,

c) ktorý je nezvestný a je po ňom vyhlásené pátranie alebo

d) ktorý vykonáva základnú službu alebo náhradnú službu v ozbrojených silách[24]) alebo civilnú službu.[25])

TRETIA ČASŤ
SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 14
Konanie

(1) Oprávnená osoba si môže uplatniť nárok na prídavok a na príspevok podaním písomnej žiadosti.

(2) Oprávnená osoba si uplatňuje nárok na prídavok a na príspevok na okresnom úrade príslušnom podľa miesta jej trvalého pobytu[3]) alebo prechodného pobytu.[4])

(3) Okresný úrad vyplatí prídavok a príspevok oprávnenej osobe, ktorá si uplatní nárok podľa odsekov 1 a 2 a ktorá spĺňa podmienky nároku podľa § 3 a 9. Ak oprávnená osoba nespĺňa ustanovené podmienky, okresný úrad vydá rozhodnutie o zamietnutí žiadosti.

(4) Na konanie o nároku na prídavok a na príspevok sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní[18]) okrem odseku 1, odseku 3 prvej vety a § 17 ods. 1 a 5.

§ 15
Povinnosti oprávnenej osoby

Oprávnená osoba, ktorá si uplatňuje nárok na prídavok a na príspevok, je povinná okrem povinnosti pri uplatňovaní nároku na príspevok podľa § 9 ods. 3

a) preukázať rozhodujúce skutočnosti, ktoré majú vplyv na vznik nároku, na výšku a na výplatu prídavku a príspevku,

b) do ôsmich dní písomne oznámiť zmeny v rozhodujúcich skutočnostiach, ktoré majú vplyv na nárok na prídavok a na príspevok a na ich výplatu.

§ 16
Výplata prídavku a výplata príspevku

(1) Okresný úrad vyplatí prídavok a príspevok za celý kalendárny mesiac, aj keď podmienky nároku na prídavok a na príspevok boli splnené len za časť kalendárneho mesiaca. Okresný úrad vyplatí prídavok a príspevok za kalendárny mesiac na to isté dieťa len raz.

(2) Okresný úrad vypláca prídavok a príspevok mesačne pozadu, a to najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom oprávnená osoba splnila podmienky nároku na prídavok a na príspevok.

(3) Okresný úrad poukazuje prídavok a príspevok oprávnenej osobe na jej účet v banke alebo v pobočke zahraničnej banky,[47]) ktorá má povolenie pôsobiť ako banka na území Slovenskej republiky, alebo na žiadosť oprávnenej osoby vypláca prídavok a príspevok v hotovosti. Ak oprávnená osoba písomne požiada o zmenu spôsobu vyplácania prídavku a príspevku, okresný úrad je povinný žiadosti vyhovieť. Prídavok a príspevok sa nevyplácajú do cudziny.

(4) Okresný úrad rozhodne o zastavení výplaty prídavku alebo príspevku oprávnenej osobe od kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa už prídavok alebo príspevok vyplatil, ak

a) oprávnená osoba nesplnila povinnosti podľa § 15 alebo

b) z vlastného podnetu alebo z podnetu inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby vznikol dôvod na prešetrenie, či oprávnená osoba naďalej spĺňa podmienky nároku na prídavok alebo na príspevok a na ich výplatu.

(5) Odvolanie proti rozhodnutiu o zastavení výplaty prídavku alebo príspevku podľa odseku 4 nemá odkladný účinok.

(6) Okresný úrad obnoví výplatu prídavku alebo príspevku od kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom oprávnená osoba preukázala, že zanikli dôvody, pre ktoré bola výplata zastavená. O obnovení výplaty prídavku alebo príspevku okresný úrad vydá rozhodnutie. Okresný úrad doplatí prídavok alebo príspevok za obdobie zastavenia ich výplaty, ak podmienky nároku na prídavok alebo na príspevok sa počas tohto obdobia splnili.

(7) Ak v priebehu kalendárneho mesiaca nastala zmena oprávnenej osoby, prídavok a príspevok sa vyplatia tej oprávnenej osobe, ktorá má dieťa v starostlivosti na konci kalendárneho mesiaca, za ktorý prídavok a príspevok patria.

(8) Ak oprávnená osoba po uplatnení nároku na prídavok a na príspevok zomrela a podmienky nároku na prídavok a na príspevok ku dňu jej smrti boli splnené, okresný úrad vyplatí prídavok a príspevok ďalšej oprávnenej osobe alebo obci, v ktorej má nezaopatrené dieťa trvalý pobyt alebo prechodný pobyt.

Zvýšenie, zníženie, odňatie a vrátenie prídavku a príspevku

§ 17

(1) Ak nastala skutočnosť, ktorá má za následok zvýšenie vyplácaného prídavku alebo príspevku, okresný úrad vyplatí zvýšený prídavok alebo príspevok už za kalendárny mesiac, v ktorom táto skutočnosť nastala.

(2) Ak nastala skutočnosť, ktorá má za následok zníženie vyplácaného prídavku alebo príspevku, okresný úrad vyplatí prídavok alebo príspevok v pôvodnej výške ešte za kalendárny mesiac, v ktorom táto skutočnosť nastala.

(3) Ak oprávnená osoba už nespĺňa podmienky nároku na prídavok alebo na príspevok alebo ak okresný úrad vyplácal prídavok alebo príspevok oprávnenej osobe neprávom, okresný úrad rozhodne o odňatí prídavku alebo príspevku. Ak okresný úrad vyplácal prídavok alebo príspevok vo vyššej sume, ako mal, rozhodne o jeho znížení.

(4) Ak okresný úrad vyplácal prídavok alebo príspevok neprávom alebo vo vyššej sume, ako mal, hoci oprávnená osoba splnila povinnosti podľa tohto zákona, prídavok alebo príspevok odníme alebo jeho sumu zníži od kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý prídavok alebo príspevok neprávom vyplatil alebo vyplatil vo vyššej sume.

(5) Ak okresný úrad vyplácal prídavok alebo príspevok v nižšej sume, ako mal, alebo prídavok alebo príspevok nevyplácal, hoci oprávnená osoba splnila podmienky podľa tohto zákona, okresný úrad prídavok alebo príspevok zvýši alebo vyplatí vo výške podľa § 8 alebo § 10. Okresný úrad doplatí prídavok alebo príspevok za čas, za ktorý ho vyplácal v nižšej sume, alebo prídavok alebo príspevok vyplatí za čas, za ktorý ho nevyplácal vôbec.

(6) Nárok na doplatenie prídavku alebo príspevku alebo na vyplatenie prídavku alebo príspevku podľa odseku 5 zaniká uplynutím jedného roka od poslednej výplaty prídavku alebo príspevku v nižšej sume, ako patril, alebo od posledného kalendárneho mesiaca, za ktorý mal okresný úrad vyplatiť prídavok alebo príspevok.

(7) Ak oprávnená osoba svojím konaním spôsobila, že okresný úrad jej prídavok alebo príspevok vyplatil neprávom alebo vo vyššej sume, ako mal, je povinná prídavok alebo príspevok vrátiť alebo vrátiť jeho časť. Nárok na vrátenie prídavku alebo príspevku vyplateného neprávom alebo na vrátenie jeho časti zaniká uplynutím jedného roka odo dňa, keď okresný úrad túto skutočnosť zistil, najneskôr uplynutím troch rokov odo dňa poslednej neoprávnenej výplaty prídavku alebo príspevku.

§ 18

(1) Ak oprávnená osoba nevyužíva prídavok a príspevok v súlade s § 1 ods. 2, okresný úrad z vlastného podnetu alebo z iného podnetu vydá rozhodnutie o zastavení výplaty prídavku a príspevku oprávnenej osobe a o poukazovaní prídavku a príspevku

a) ďalšej oprávnenej osobe alebo

b) obci, v ktorej má nezaopatrené dieťa trvalý pobyt alebo prechodný pobyt.

(2) Ak zaniknú dôvody na zastavenie výplaty podľa odseku 1, okresný úrad z vlastného podnetu alebo z iného podnetu vydá rozhodnutie o obnovení výplaty prídavku a príspevku oprávnenej osobe.

(3) Ak sa prídavok a príspevok vypláca ďalšej oprávnenej osobe alebo obci, ustanovenia o povinnostiach oprávnenej osoby sa primerane vzťahujú aj na ďalšiu oprávnenú osobu alebo na obec.

§ 19

(1) Ak je oprávnená osoba povinná na základe vykonateľného rozhodnutia vrátiť sumy neprávom prijaté podľa tohto zákona, môžu sa zraziť aj z bežne vyplácaného alebo z neskôr priznaného prídavku alebo z príspevku, alebo zo mzdy, platu alebo inej odmeny za prácu, alebo z náhrad z

týchto plnení a z odmien za pracovnú pohotovosť, alebo z dávok dôchodkového zabezpečenia. Sumy, ktoré nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia a ktoré sa nesmú povinnému zraziť zo mzdy pri výkone rozhodnutia, ustanovuje osobitný predpis.[48])

(2) Prídavok a príspevok nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia podľa osobitného predpisu.[49])

§ 20
Zánik nároku

Nárok na prídavok a na príspevok za kalendárny mesiac zaniká uplynutím jedného roka od posledného dňa v mesiaci, za ktorý prídavok alebo príspevok patril.

§ 21
Súčinnosť a spolupráca pri poskytovaní prídavku a príspevku

Orgány štátnej správy, obce, zdravotnícke zariadenia, školské zariadenia a ďalšie právnické osoby a fyzické osoby, ktoré plnia úlohy pri poskytovaní prídavku a príspevku alebo sú vecne príslušné na poskytovanie údajov súvisiacich s týmito štátnymi sociálnymi dávkami, sú povinné spolupracovať s okresným úradom a na jeho žiadosť podávať informácie a oznámenia vo veci nároku na prídavok a na príspevok, ich výšky a výplaty v rozsahu svojej pôsobnosti.

ŠTVRTÁ ČASŤ
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 22

(1) Prídavok a príspevok sa poskytne odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona oprávnenej osobe, ktorá si uplatnila nárok na prídavok a na príspevok a ktorá splnila podmienky nároku podľa § 3 a 9, prvý raz v auguste 2002 za júl 2002.

(2) Pri uplatňovaní nároku na prídavok a na príspevok, pri rozhodovaní o nároku na prídavok a na príspevok, pri odnímaní, zastavení výplaty a vrátení prídavku a príspevku, pri úprave ich výšky a pri výplate prídavku a príspevku sa postupuje odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona do 30. júna 2003 podľa predpisov účinných do 30. júna 2002.[50])

(3) Finančné prostriedky na výplatu prídavku a príspevku podľa odseku 2 poskytuje štát na osobitný účet Sociálnej poisťovne prostredníctvom rozpočtových výdavkov kapitoly rozpočtu ministerstva.

(4) Na posúdenie nároku na príspevok na obdobie od 1. júla 2002 do 31. augusta 2002 sa použije príjem zistený za kalendárny rok 2000.

(5) Za dieťa, ktoré má dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav podľa § 6, považuje sa aj dieťa, ktoré podľa právnych predpisov účinných do 30. júna 2002 je podľa rozhodnutia príslušného orgánu dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté a vyžaduje mimoriadnu starostlivosť alebo osobitne náročnú mimoriadnu starostlivosť.

(6) Podľa právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu o tom, že dieťa je dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté a vyžaduje mimoriadnu starostlivosť alebo osobitne náročnú mimoriadnu starostlivosť, sa podľa tohto zákona postupuje do skončenia platnosti rozhodnutia, najdlhšie do 31. decembra 2003.

(7) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie je aj obdobie po skončení posledného ročníka vysokej školy do vykonania štátnej skúšky, najdlhšie do konca školského roka, v ktorom malo byť štúdium skončené.[51])

(8) Prvá úprava súm podľa § 8 ods. 3 sa vykoná k 1. septembru 2003.

§ 23

(1) Ak sa uplatňuje nárok na prídavky na deti za obdobie pred 1. júlom 2002, posudzuje sa nárok na prídavky na deti podľa právneho predpisu účinného v období, za ktoré sa uplatňuje.

(2) Ak sa po 1. júli 2003 uplatňuje nárok na prídavok a na príspevok za obdobie od 1. júla 2002 do 30. júna 2003, posudzuje sa nárok na prídavok a na príspevok podľa tohto zákona. Vecne príslušný orgán na poskytovanie prídavku a na poskytovanie príspevku je okresný úrad podľa § 14.

(3) Ustanovenie § 16 písm. a) tretieho bodu zákona Slovenskej národnej rady č. 543/1990 Zb. o štátnej správe sociálneho zabezpečenia v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 195/1992 Zb., ktoré upravuje rozhodovanie o tom, či je dieťa dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté, na účely priznania príplatku k prídavkom na deti, sa od nadobudnutia účinnosti tohto zákona nepoužije.

§ 24

Zrušujú sa:

1. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z. o prídavkoch na deti a o príplatku k prídavkom na deti v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 134/1995 Z. z., zákona č. 278/1997 Z. z., zákona č. 196/1998 Z. z., zákona č. 174/1999 Z. z. a zákona č. 208/2001 Z. z.,
2. § 49 ods. 1 písm. f) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z. z.,
3. § 16 písm. a) druhý bod, § 20 písm. a) a b), § 24 písm. g) a ch) zákona Slovenskej národnej rady č. 543/1990 Zb. o štátnej správe sociálneho zabezpečenia v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 195/1992 Zb.,
4. vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 222/1994 Z. z. o spôsobe zisťovania príjmu na nárok na prídavky na deti.

§ 25
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2002 okrem § 8 ods. 2, § 14, § 16 až 18 a § 24 druhého bodu, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. júla 2003.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Príloha k zákonu č. 281 2002 Z. z.

CHOROBY A STAVY, KTORÉ VYŽADUJÚ OSOBITNÚ STAROSTLIVOSŤ

I. kapitola
Infekčné a parazitárne choroby (A00-B99)
A15-A19 Tuberkulóza
Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe príslušného odborného vyšetrenia podľa postihnutia orgánov, musí ísť o dlhodobé postihnutie funkcií orgánov vrátane komplikácií (napríklad II. stupeň dychovej nedostatočnosti, obličkové zlyhanie).
A50 Vrodený syfilis
Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe miery funkčného postihnutia nervového systému, psychických komplikácií a pohybového aparátu.
B15-B19 Zápaly pečene
Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe biochemickej aktivity ochorenia, stupňa prekrvenia, ako aj následných komplikácií napríklad nervového, tráviaceho a obehového systému, výkonnosti, výživy.
B20-B24 Choroby vyvolané vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti
Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe vzniku komplikácií v poslednom klinicky manifestnom štádiu, s rozvojom komplikácií, so stratou výkonnosti, prejavov zo strany imunitného systému, postihnutia orgánov.
Výnimočne sa posudzujú aj iné infekčné choroby a parazitárne choroby na základe miery anatomického a funkčného postihnutia orgánov, prípadne systémov podľa predchádzajúcich kritérií.
Osobitná starostlivosť
Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri pravidelnej presnej aplikácii cielenej liečby, ošetrovanie lokálnych zmien, dozor, prevenciu zápalových ochorení, diétne stravovanie, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, individuálnu rehabilitáciu a liečebnú telesnú výchovu.
Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť
Terminálne štádiá infekčných a parazitárnych chorôb.
II. kapitola
Nádory (C00-D48)
Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe štádia ochorenia, t. j. III-IV, TNM klasifikácie, histologickej štruktúry, lokalizácie, ovplyvniteľnosti onkologického ochorenia liečbou, kvality remisie, komplikácií nádorového ochorenia, orgánového postihnutia pri metastázach s mierou určenia funkčnej poruchy, poruchy výživy, poruchy odolnosti proti infekciám, vplyvu na mobilitu, výkonnosť a iných porúch.
Výnimočne sa posudzujú aj nezhubné nádory, ktorých lokalizácia a mechanický vplyv vyvolávajú orgánové komplikácie a funkčné komplikácie v prípadoch, ak sa liečbou nedajú odstrániť.
Osobitná starostlivosť
Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri aplikácii cielenej liečby, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, prevenciu infekčných ochorení pri celkovom oslabení zdravotného stavu, lokálne ošetrovanie, prípravu stravy, pomoc pri dennej hygiene a toalete.
Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť
Terminálne štádium neliečiteľných zhubných nádorov.
III. kapitola
Choroby krvi a krvotvorných orgánov a niektoré poruchy imunitných mechanizmov (D50-D89)
D55-D64 Nutričné, hemolytické, aplastické a iné málokrvnosti
D65-D69 Poruchy koagulácie, purpura a iné hemoragické choroby
D80-D89 Určité poruchy imunitného mechanizmu
Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí podľa druhu a stupňa komplikácií, ako aj podľa priebehu primárneho ochorenia s trvalou potrebou transfúznej liečby, liečby kortikoidmi, imunosupresívami a náhradnej liečby, rozvoja komplikácií – zakrvácanie do kĺbov, podkožia, postihnutie iných orgánov, prípadne systémov.
Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri pravidelnej aplikácii liekov, pri kontrole priebehu ochorenia a akútnych zmien, prevenciu zápalových ochorení, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, prevenciu a ošetrovanie úrazov, pravidelné kontroly, liečebnú telesnú výchovu a rehabilitáciu.
IV. kapitola
Choroby žliaz s vnútorným vylučovaním, výživy a premeny látok (E00-E90)
E00-E07 Choroby štítnej žľazy
Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje podľa rezistencie na liečbu, poklesu hmotnosti, zaostávania v psychickom vývoji a somatickom vývoji, postihnutia orgánov, zníženia výkonnosti, prípadne postihnutia systému.
E10-E14 Cukrová úplavica
Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe odborného vyšetrenia vrátane iných konziliárnych vyšetrení podľa charakteru komplikácií so zameraním na celkový telesný rozvoj a duševný rozvoj, funkciu vnútorných orgánov, pokles hmotnosti, zníženie výkonnosti, stabilitu či nestabilitu hladiny glykémie, funkcie zraku, poškodenia nervového, vylučovacieho, srdcovo-cievneho, prípadne dýchacieho systému.
E20-E35 Choroby z podvýživy a iných nedostatkov vo výžive
E70-E90 Metabolické poruchy
Závažnosť zdravotného postihnutia ako pri E10-E14.
Osobitná starostlivosť
Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť zo strany rodičov pri sledovaní celkového zdravotného stavu, sledovanie merateľných hodnôt, presnú aplikáciu inzulínu v určených dávkach a v určenom čase, denný dozor, prevenciu akútnych zápalových ochorení, prípravu diéty, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, ošetrovanie komplikácií. Táto skupina ochorení vyžaduje osobitnú starostlivosť do 15. roku veku dieťaťa.
V. kapitola
Duševné poruchy a poruchy správania (F00-F99)
F10-F19 Poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním psychoaktívnych látok
F20-F29 Schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi
F30-F39 Afektívne poruchy
F70-F79 Duševná zaostalosť
F90-F98 Poruchy správania a emočné poruchy v detstve a počas dospievania
Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe psychiatricko-psychologického vyšetrenia. Rozhodujúce je výrazné narušenie sociálneho života, orientácie, intelektu, myslenia, správania a pri úplnom rozpade osobnosti potreba trvalého dozoru pre nebezpečnosť sebe a okoliu, autizmus, narušenie sociálnej adaptácie. Pri duševnej zaostalosti je dôležitý vyšší stupeň, t. j. stredný, ťažký a hlboký stupeň duševnej zaostalosti. Pri poruchách psychiky a správania musí ísť o trvalé (nie prechodné) zmeny, presne definované, rezistentné na liečbu, prípadne štádium ochorenia, frekvenciu výskytu atakov.
Osobitná starostlivosť
Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri pravidelnej aplikácii liekov, dozor pre poruchy správania a asistenciu pri doprave, prípravu stravy a kontrolu pri dennej hygiene a toalete, osobitný prístup pri poruchách správania, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení a najmä náročný individuálny prístup.
Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť
Duševná zaostalosť stredného, ťažkého a hlbokého stupňa.
Duševné choroby a poruchy správania – liečbou málo ovplyvniteľné (ťažké formy).
VI. kapitola
Choroby nervového systému G00-G99
G00-G09 Zápalové choroby ústredného nervového systému
G10-G13 Systémové atrofie prvotne postihujúce ústredný nervový systém
G20-G26 Extrapyramídové poruchy a poruchy hýbavosti
G35-G37 Demyelinizačné choroby ústredného nervového systému
G40-G47 Epizodické a záchvatové poruchy
G50-G59 Poruchy nervov, nervových koreňov a nervových spletí
G60-G64 Polyneuropatia a iné poruchy periférneho nervového systému
G70-G73 Poruchy nervovosvalovej platničky a svalu
G80-G83 Mozgové ochrnutie a iné paralytické syndrómy

G90-G99 Iné poruchy nervového systému
Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe neurologického vyšetrenia vrátane odborných konziliárnych vyšetrení pri stredne ťažkých a ťažkých formách ochorení. Dôležité je funkčné postihnutie orgánov, prípadne systémov, akým spôsobom ovplyvňujú sebestačnosť, mobilitu, psychický vývoj a somatický vývoj. Pri záchvatových ochoreniach je dôležité presne určiť častosť, frekvenciu a charakter záchvatov, rezistenciu na liečbu. Pri neuralgii trojklanného nervu je dôležitá ťažká forma ochorenia i jeho obojstranné postihnutie. Pri obrne treba diagnostikovať stupeň, jednostranné alebo obojstranné postihnutie, či ide o kompletnú alebo parciálnu formu, definovať komplikácie. Treba presne definovať poruchu hybnosti a sebaobsluhy, pri postihnutí dvoch a viacerých končatín ich dominanciu, prípadne presne opísať iné komplikácie (napríklad poruchy vyprázdňovania stolice a moču).
Osobitná starostlivosť
Zdravotný stav pri stredne ťažkých a ťažkých formách ochorení vyžaduje osobitnú starostlivosť pri individuálnej liečebnej telesnej výchove, rehabilitácii, dozor, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, sprevádzanie na invalidnom vozíku, nácvik hybnosti a pohyblivosti, poskytnutie laickej prvej pomoci pri náhlych poruchách vedomia, pri prevencii úrazov, stravovaní, dennej hygiene a toalete, kúpaní, obliekaní, pri rehabilitácii.
Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť
Ťažké formy chorôb nervového systému so závažným pohybovým a psychickým postihnutím.
VII. kapitola
Choroby oka a jeho adnexov (H00-H59)
H53-H54 Poruchy videnia a slepota
Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného očného vyšetrenia na oboch očiach po korekcii, či ide o obojstrannú praktickú alebo obojstrannú úplnú slepotu. V prípade iných ochorení oka, prípadne centrálneho nervového systému sa posudzuje, či následky sú na úrovni obojstrannej praktickej alebo obojstrannej úplnej slepoty po korekcii.
Osobitná starostlivosť
Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť, najmä sprevádzanie v neznámom prostredí, prevenciu úrazov, pomoc pri komunikácii, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, pomoc pri čítaní, písaní špeciálnym písmom pre nevidiacich, pomoc pri výučbe, zaškolenie v špecializovaných zariadeniach pre nevidiacich a slabozrakých.
VIII. kapitola
Choroby ucha a hlávkového výbežku (H60-H95)
H80-H83 Choroby vnútorného ucha
H90 Praktická alebo úplná hluchota
Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe ušno-nosno-krčného vyšetrenia, foniatrického vyšetrenia vrátane vyšetrenia vestibulárneho aparátu, prípadne aj konziliárneho neurologického vyšetrenia v neurologickej ambulancii v prípade poruchy rovnováhy. Na posúdenie treba diagnostikovať praktickú hluchotu alebo úplnú hluchotu.
Osobitná starostlivosť
Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri komunikácii, nácvik reči, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení a vyučovanie v špecializovaných školských zariadeniach pre nepočujúcich, prevenciu úrazov, tlmočenie pri posunkovej reči, telefonovaní. Osobitná pomoc sa vyžaduje do 15. roku veku dieťaťa.
IX. kapitola
Choroby obehovej sústavy (I00-I99)
I05-I09 Zdĺhavé reumatické choroby srdca
I10-I15 Hypertenzné choroby
I30-I52 Iné choroby srdca
Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe komplexného interného alebo kardiologického funkčného vyšetrenia pri ochoreniach v III. – IV. klinickom štádiu ochorenia obehovej sústavy, ktoré vyžadujú intenzívnu domácu liečbu. V prípade porúch srdcového rytmu sú dôležité ťažké formy podľa Lowna, prípadne ich rezistencia na liečbu. Posudkovo významné sú aj stavy po transplantácii srdca.
I60-I69 Cievne choroby mozgu
Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe komplexného neurologického vyšetrenia vrátane konziliárnych vyšetrení podľa lokalizácie poškodenia orgánov alebo systémov (očné,

psychiatricko-psychologické vyšetrenie), posudzuje sa najmä postihnutie hybnosti, koordinácia pohybu, psychické zmeny, funkcia postihnutých končatín.
I70-I79 Choroby tepien, tepničiek a vlásočníc
Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí len výnimočne pri závažných uzáveroch veľkých ciev najmä na končatinách prevažne horných, ktoré znamenajú funkčnú stratu končatiny, prípadne končatín.
Osobitná starostlivosť
Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri presnej aplikácii liekov, sledovanie klinického stavu, prevenciu akútnych zápalových ochorení, individuálnu liečebnú telesnú výchovu, rehabilitáciu, sprevádzanie na invalidnom vozíku, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení. V prípade poruchy reči a vnímania reči si stav vyžaduje pomoc pri komunikácii, pri nácviku čítania a písania.
Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť
Choroby obehovej sústavy v štádiu globálnej obehovej nedostatočnosti napriek liečbe.
X. kapitola
Choroby dýchacej sústavy (J00-J99)
J40-J47 Chronické choroby dolných dýchacích ciest
J80-J84 Iné choroby dýchacích ústrojov postihujúce interstícium
J95-J99 Iné choroby dýchacej sústavy
Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe odborného pľúcneho funkčného vyšetrenia s dôrazom na zistenie ťažkého stupňa dychovej nedostatočnosti, ťažkého stupňa zníženia funkcie pľúc (vyšetrenie krvných plynov), prítomnosti príznakov poškodenia iných orgánov alebo systémov a dýchania modifikovaného trvalou tracheostómiou.
Osobitná starostlivosť
Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri cielenej aplikácii liekov, liečbe kyslíkom, ošetrovanie záchvatov dýchavice, individuálnu liečebnú telesnú výchovu a dychovú rehabilitáciu, prevenciu pred sezónnym zhoršením, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, v prípade tracheostómie pomoc pri komunikácii.
Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť
Choroby dýchacej sústavy v štádiu globálnej dychovej nedostatočnosti napriek liečbe.
XI. kapitola
Choroby tráviacej sústavy (K00-K93)
K50-K52 Neinfekčný zápal tenkého a hrubého čreva
K70-K77 Choroby pečene
K86 Chronický zápal podžalúdkovej žľazy
K90-K93 Iné choroby tráviacej sústavy
Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe odborného interného gastroenterologického funkčného vyšetrenia. Posudzujú sa najmä ťažké formy ochorení s poklesom výživy, hmotnosti, celkovým oslabením výkonnosti, obranyschopnosti proti infekciám, zaostávania v psychickom vývoji aj somatickom vývoji, či zdravotný stav vyžaduje mimoriadny diétny režim, upravený príjem stravy alebo ošetrovanie umelého vývodu čreva, či ide o stav po transplantácii pečene.
Osobitná starostlivosť
Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť najmä pri príprave špeciálnej diétnej stravy, kontrolu stavu výživy, presnú aplikáciu liekov, dodržiavanie životosprávy, tlmenie psychicky nepriaznivých vplyvov, prevenciu akútnych zápalových ochorení, ošetrovanie pri umelých vývodoch hrubého čreva, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení.
Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť
Choroby tráviacej sústavy so zhubným typom výživy v štádiu dekompenzácie.
XII. kapitola
Choroby kože a podkožného tkaniva (L00-L99)
L10-L14 Pľuzgierové (bulózne) dermatózy
L20-L30 Dermatitídy a ekzémy
L40-L45 Papuloskvamózne choroby
Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného dermatologického vyšetrenia vrátane konziliárnych vyšetrení. Posudzujú sa najmä ťažké rezistentné formy kožných

ochorení a ich komplikácie pohybového systému, postihnutie odkrytých častí tela, najmä tváre, psychické komplikácie.
Osobitná starostlivosť
Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri lokálnej a celkovej liečbe ochorenia kože, tlmenie nepriaznivých vplyvov, ako je zápach, mokvanie, svrbenie, pálenie a tvorba zohyzďujúcich jaziev, tlmenie psychických komplikácií, liečbu komplikácií zo strany pohybového aparátu, tlmenie bolestí, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, individuálnu rehabilitáciu, prevenciu proti poraneniam a infekciám.
XIII. kapitola
Choroby svalovej sústavy a kostrovej sústavy a spojivového tkaniva (M00-M99)
M05-M14 Zápalové polyartropatie
M15-M19 Artrózy
M20-M25 Iné poruchy kĺbov
M30-M36 Systémové choroby spojivového tkaniva
M40-M45 Deformujúce dorzopatie
M45-M49 Spondylopatie
M50-M54 Dorzopatie
Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného odborného neurologického, reumatologického alebo ortopedického funkčného vyšetrenia. Posudzujú sa ťažké formy postihnutia s nepriaznivým vplyvom na psychický vývoj a somatický vývoj, komplikácie zo strany orgánov alebo systémov (nervy, nervové spleti, srdce, pľúca – ich funkcie), či ide o jednostranné alebo viacnásobné postihnutie, či postihnutie podstatne obmedzuje hybnosť končatín, funkciu, pohyblivosť, sebestačnosť a sebaobsluhu, či vyžaduje ortopedickú korekciu podporným aparátom alebo operáciu.
Osobitná starostlivosť
Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri aplikácii liekov, kontrolu a aplikáciu korekčného aparátu, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, pravidelnú rehabilitáciu a individuálnu liečebnú telesnú výchovu, pomoc pri dennej hygiene a toalete.
Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť
Výnimočne choroby svalovej a kostrovej sústavy a spojivového tkaniva s trvalým pripútaním na lôžko.
XIV. kapitola
Choroby močovej a pohlavnej sústavy (N00-N99)
N00-N08 Glomerulárne choroby
N10-N16 Tubulointersticiálne choroby
N17-N19 Zlyhanie obličiek
N30-N39 Iné choroby močovej sústavy
Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného funkčného urologického alebo nefrologického vyšetrenia. Posudzuje sa stredne ťažká až ťažká forma obličkovej nedostatočnosti, stavy po transplantácii obličky a funkcia štepu, ťažká forma inkontinencie moču, prítomnosť umelého vyústenia močovodov von, prípadne do hrubého čreva, vrodený vývod močovodov, komplikácie zo strany iných orgánov alebo systémov pri ťažkých formách ochorení, vplyv na psychický vývoj a somatický vývoj, vplyv na mobilitu, sebestačnosť, dialyzačná liečba a jej komplikácie.
Osobitná starostlivosť
Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri príprave diéty, aplikáciu liekov, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, ošetrovanie v prípade komplikácií, rehabilitáciu, individuálnu liečebnú telesnú výchovu, tlmenie komplikácií choroby, prevenciu akútnych zápalových ochorení, ošetrovanie na lôžku v terminálnom štádiu.
Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť
Choroby močovej sústavy v terminálnom štádiu zlyhania obličiek.
XVII. kapitola
Vrodené chyby, deformácie a chromozómové malformácie (Q00-Q99)
Q00-Q07 Vrodené chyby nervového systému
Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chorobách nervového systému sa posudzujú ako pri poškodení nervového systému.
Q10-Q18 Vrodené chyby oka, ucha, tváre a krku

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách oka, ucha, tváre a krku sa posudzujú ako pri poškodeniach zraku, sluchu alebo pohybového aparátu.
Q20-Q28 Vrodené choroby obehovej sústavy
Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chorobách obehovej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách obehovej sústavy.
Q30-Q34 Vrodené chyby dýchacej sústavy
Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách dýchacej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách dýchacej sústavy.
Q35-Q37 Rázštep pery a rázštep podnebia
Vrodené rázštepy pery a podnebia sa spravidla do jedného roka života dobre upravujú plastickou chirurgickou operáciou.
Q38-Q45 Iné vrodené chyby tráviacej sústavy
Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách tráviacej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách tráviaceho systému s tým, že dieťa vyžaduje osobitnú starostlivosť do priaznivej chirurgickej úpravy vrodenej anomálie.
Q60-Q64 Vrodené chyby močovej sústavy
Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách močovej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách močovej sústavy.
Q65-Q79 Vrodené chyby a deformácie svalov a kostí
Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách svalov a kostí sa posudzujú ako pri chorobách svalovej, kostrovej sústavy.
Q80-Q89 Iné vrodené chyby
Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri iných vrodených chybách sa posudzujú podľa poškodenia funkcie orgánu alebo systému na základe klinických príznakov.
Q90-Q99 Chromozómové anomálie nezatriedené inde
Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť sa posudzujú podľa klinických prejavov týchto chorôb (napríklad psychiatrické a pohybové).
Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť
Vrodené chyby, deformácie a chromozómové anomálie so závažným pohybovým postihnutím a psychickým postihnutím, prípadne so závažným postihnutím vnútorných orgánov neovplyvniteľným liečbou.
XIX. kapitola
Poranenia, otravy a niektoré iné následky vonkajších príčin (S00-T98)
Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitnú starostlivosť pri úrazoch, otravách a iných následkoch vonkajších príčin má význam posudzovať po skončení liečby. Posudzujú sa ako pri iných chorobách podľa miesta, funkcie a trvalých následkov.
Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť
Trvalé následky poranení, otráv a niektorých iných vonkajších príčin so závažným pohybovým alebo psychickým postihnutím, prípadne so závažným postihnutím vnútorných orgánov neovplyvniteľným liečbou.
Osobitná kapitola
Vrodené, funkčné a anatomické chýbanie končatín
Vzhľadom na špecifickú funkciu končatín stavy, ktoré vyvoláva chýbanie končatín, patria do vrodených chýb alebo chýb získaných väčšinou po úrazových stavoch buď s funkčným, alebo s anatomickým chýbaním končatiny alebo končatín.
Zdravotný stav sa posudzuje na základe traumatologického, neurologického alebo ortopedického vyšetrenia. Pri hornej končatine je dôležité posúdiť najmä úchopovú funkčnosť ruky. Pri dolnej končatine je dôležité posúdenie straty alebo amputácie od členka nahor. Pri strate jednej dolnej a hornej končatiny alebo pri strate oboch horných alebo dolných končatín (funkčne alebo anatomicky) ide o ťažké postihnutie.
Osobitná starostlivosť
Pri úplných stratách končatiny alebo končatín dieťa vyžaduje osobitnú starostlivosť pri rehabilitácii, individuálnej liečebnej telesnej výchove, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, rehabilitačných ústavov a školských zariadení pre telesne postihnuté deti a mládež, ako aj zaškolenie v nich, tlmenie fantómových bolestí, psychických komplikácií, asistenciu pri nosení protéz.

1) Napríklad § 45 zákona č. 94/1963 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov.

2) § 8 Občianskeho zákonníka.

3) Zákon č. 135/1982 Zb. o hlásení a evidencii pobytu občanov v znení zákona č. 441/2001 Z. z.
§ 3 až 7 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky.
Zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

4) Zákon č. 48/2002 Z. z.

5) Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov.

6) § 45 ods. 3 zákona č. 94/1963 Zb. v znení neskorších predpisov.

7) § 34 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov.

8) § 51 ods. 4 písm. h), § 52 ods. 3, § 53 ods. 2 a 3 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

9) § 53 ods. 5 až 7 zákona č. 131/2002 Z. z.

10) § 6 a 7 zákona č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov.

11) Zákon č. 29/1984 Zb. v znení neskorších predpisov.

12) Zákon č. 131/2002 Z. z.

13) Zákon č. 351/1997 Z. z. Branný zákon v znení zákona č. 401/2000 Z. z.

14) § 61 a 62 zákona č. 131/2002 Z. z.

15) § 25 ods. 1 zákona č. 29/1984 Zb. v znení neskorších predpisov.

16) § 25 ods. 3 zákona č. 29/1984 Zb. v znení neskorších predpisov.

17) § 6 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení neskorších predpisov.

18) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení zákona č. 215/2002 Z. z.

19) § 6 zákona č. 125/1998 Z. z. o životnom minime a o ustanovení súm na účely štátnych sociálnych dávok v znení zákona č. 439/2000 Z. z.

20) § 4 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

21) § 5 zákona č. 125/1998 Z. z.

22) § 21 ods. 1 písm. e) a § 21 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

23) Zákon č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov v znení neskorších predpisov.

24) § 3 ods. 1, § 19 a 20 zákona č. 351/1997 Z. z. v znení zákona č. 401/2000 Z. z.

25) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1995 Z. z. o civilnej službe a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákona Slovenskej národnej rady č. 83/1991 Zb. o pôsobnosti orgánov Slovenskej republiky pri zabezpečovaní politiky zamestnanosti v znení neskorších predpisov a zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

26) § 2 ods. 1 písm. l) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.

27) § 64a zákona č. 195/1998 Z. z. v znení zákona č. 450/2000 Z. z.

28) § 5 písm. c) až e) zákona č. 125/1998 Z. z.

29) § 5 písm. b) zákona č. 125/1998 Z. z.

30) § 6 až 10 zákona č. 366/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov.

31) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom poistení zamestnancov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 409/2000 Z. z.

32) § 6 ods. 12 písm. b) zákona č. 366/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov.

33) Zákon č. 366/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov.

34) § 4, § 6 ods. 8 a § 10 ods. 2 zákona č. 366/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov.

35) Napríklad zákon č. 114/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, zákon č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

36) Zákon č. 94/1963 Zb. v znení neskorších predpisov.

37) Napríklad zákon č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku, zákon č. 236/1998 Z. z. o zaopatrovacom príspevku.

38) § 2 ods. 2 zákona č. 351/1997 Z. z.

39) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 249/2001 Z. z. o poskytovaní zahraničného príspevku v cudzej mene zamestnancom pôsobiacim v mierových misiách.

40) § 5 ods. 3 zákona č. 366/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov.

41) § 3 vyhlášky Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky č. 245/1993 Z. z. o finančnom a hmotnom zabezpečení žiakov stredných odborných učilíšť, špeciálnych stredných odborných učilíšť, odborných učilíšť a učilíšť.

42) Zákon č. 265/1998 Z. z. o pestúnskej starostlivosti a o príspevkoch pestúnskej starostlivosti.

43) § 15 zákona č. 366/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov.

44) § 2 písm. a) zákona č. 125/1998 Z. z.

45) § 86 zákona č. 94/1963 Zb. v znení neskorších predpisov.

46) § 92 zákona č. 94/1963 Zb. v znení zákona č. 132/1982 Zb.

47) Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

48) § 276 až 302 Občianskeho súdneho poriadku.
Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.
Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 89/1997 Z. z. o rozsahu zrážok zo mzdy povinného pri nútenom výkone rozhodnutia.

49) § 317 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.
§ 78 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb.
Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.

50) § 9 a 10, § 12, § 14 a 15 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z. o prídavkoch na deti a o príplatku k prídavkom na deti v znení neskorších predpisov.

51) § 109 zákona č. 131/2002 Z. z.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.